

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Peuterpost Olst

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 18 maart 2020

Samenvatting

De inspectie heeft op 21 januari 2020 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Peuterpost te Olst.

Dit onderzoek hebben we uitgevoerd omdat we op 5 november 2018 ook op Peuterpost waren om een kwaliteitsonderzoek uit te voeren. Dat deden we destijds om de kwaliteit van de voorschoolse educatie in beeld te krijgen. In dat onderzoek constateerden we veel tekortkomingen. Deze tekortkomingen hebben we vastgelegd in het rapport, dat we publiceerden op 4 maart 2019.

We spraken destijds af dat we na een jaar opnieuw een onderzoek uitvoeren (een herstelonderzoek) om vast te stellen welke verbeteringen hebben plaats gevonden op Peuterpost. Dat deden we op 21 januari 2020.

Wat gaat goed?

De ouders met wie we spraken zijn tevreden over de opvang die Peuterpost hun peuters biedt. Zij waarderen het dat hun kinderen andere kinderen ontmoeten en dat ze daardoor al spelend van alles kunnen leren.

Wat kan beter?

Alle onderdelen die we in het onderzoek van november 2018 als een verbeterpunt hebben aangemerkt, moeten ook nu nog verbeterd worden.

De kwaliteit van het aanbod voor de voorschoolse educatie, de wijze waarop de peuters worden gevolgd in hun ontwikkeling en het pedagogisch-didactisch handelen van de leidsters, zijn nog steeds onder de maat.

De zorg voor de eigen kwaliteit en de kwaliteitscultuur is in de organisatie eveneens onveranderd en kan dus nog steeds beter.

Vervolg

We blijven Peuterpost volgen in hun kwaliteitsontwikkeling voor de voorschoolse educatie en we onderzoeken deze locatie opnieuw in het eerste kwartaal van 2021.

We gaan met de houder (stichting KOOS) in gesprek over mogelijk te

**Kinderopvangorganisatie: Stichting
kinderopvang organisatie Salland
(KOOS)**

LRK-nummer: 120356090

Totaal aantal doelgroeppeuters op
Peuterpost: 8 van de in totaal 27
peuters.

treffen maatregelen vanwege (langdurig) tekortschietende kwaliteit van de voorschoolse educatie. Ook zullen we voorstellen doen voor deze maatregelen.

Conform het gestelde in artikel 15k, eerste lid, WOT (Wet op het Onderwijstoezicht) informeren we het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Olst over de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Peuterpost.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt op basis van signalen de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van de voorschoolse educatie op de locaties die daarvoor taken verrichten. Op Peuterpost zijn we vaker geweest; de laatste keer was in november 2018.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 voorschoolse educatie en het primair onderwijs.

In de tabel hieronder is te zien welke standaarden we hebben gebruikt om te onderzoeken welke verbeteringen in de kwaliteit de locatie heeft gerealiseerd. In totaal waren dat zes standaarden (van de negen). Het betrof: Aanbod, Zicht op ontwikkeling, Pedagogisch-educatief handelen, Ontwikkelingsresultaten, Kwaliteitszorg en Kwaliteitscultuur.

Drie standaarden onderzochten we niet (Ondersteuning, Samenwerking en verantwoording en dialoog). We stelden vorig jaar vast dat de kwaliteit daarvan in orde was.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	
OP6 Samenwerking	
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve

praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met een tweetal ouders, met twee pedagogisch medewerkers, met de locatiecoördinator en de manager van het cluster waartoe Peuterpost behoort.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiecoördinator van Peuterpost en de clustermanager van stichting KOOS.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de context, de hoofdconclusie en het vervolgtoezicht beschreven. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
 - V** Voldoende
 - G** Goed
-

2 . Context, hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we wat relevante zaken uit de context, we verwoorden onze hoofdconclusie van dit onderzoek en we geven aan welk vervolg dit onderzoek krijgt.

Context

In september 2019 is een nieuwe clustermanager bij stichting KOOS gestart, die ook voor Peuterpost taken verricht. Zij is betrokken bij de verdere ontwikkeling van de voor- en voerschoolse educatie in de gemeente Olst. Daarvoor onderhoudt zij de contacten met de basisscholen in de omgeving. Ook maakt zij deel uit van de werkgroep vve in de gemeente. Een specifieke opdracht met betrekking tot de kwaliteitsverbetering van de voerschoolse educatie op Peuterpost, heeft zij bij haar aantreden niet gekregen.

In de context van Peuterpost hebben verder geen grote veranderingen plaats gevonden sinds we de locatie voor het laatst bezochten. Op 20 januari 2020 waren vijf doelgroeppeuters aanwezig van de in totaal vijftien peuters in de groep. Dat is, volgens de medewerkers, een gebruikelijk aantal. Het is ook vergelijkbaar met wat we in 2018 aantroffen. Gezien de kenmerken van deze peuters, kunnen we spreken van een relatief complexe populatie die vraagt om bovengemiddelde kennis en vaardigheden van de pedagogisch medewerkers. Er zijn bijvoorbeeld peuters die de Nederlandse taal nog moeten leren. Zelf geven de pedagogisch medewerkers aan dat er daarnaast ook peuters zijn die, ondanks hun geletterde thuissituatie, veel extra aandacht nodig hebben.

De GGD-toezichthouder heeft op 4 november 2019 de basisvoorwaarden van de voerschoolse educatie onderzocht. In de rapportage van dit onderzoek is beschreven dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Hoofdconclusie

We waarden de kwaliteit van de voerschoolse educatie op Peuterpost op de onderzochte standaarden grotendeels als 'kan beter'. We hebben geen verbetering gezien in de kwaliteit van de zes onderzochte standaarden in de voerschoolse educatie.

Afspraken over vervolgtoezicht

Wij informeren het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Olst over de kwaliteit van de voerschoolse educatie op Peuterpost (art. 15k, WOT).

In een gesprek met de houder van kinderopvangorganisatie KOOS zullen we daartoe voorstellen doen en willen wij geïnformeerd

worden over de verbeteringen die de organisatie uit gaat voeren.

We nemen ten slotte contact op met de GGD over de uitkomsten van dit onderzoek omdat we een tekortkoming hebben geconstateerd in de basisvoorwaarden voorschoolse educatie. Het programma voor de voorschoolse educatie dat Peuterpost gebruikt, is namelijk niet voldoende. We stellen de gemeente voor om de GGD opnieuw onderzoek te laten doen naar de basisvoorwaarden voorschoolse educatie.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van de houder/de gemeente?	Wat doen wij?
Voorschool		
We hebben op Peuterpost van zes standaarden vastgesteld dat de kwaliteit ervan verbetering nodig heeft.	We verwachten dat de houder de vastgestelde verbeterpunten oppakt en verbeteringen realiseert.	Wij onderzoeken in het eerste kwartaal opnieuw of er verbeteringen zijn in de kwaliteit van de zes standaarden. Daarnaast voeren we een gesprek met de houder (stichting kinderopvang KOOS) en met de gemeente Olst. We bespreken met hen onze conclusies uit dit onderzoek. Ook vragen we de betrokkenen naar de interventies en het verbeterplan voor deze locatie.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk beschrijven we per kwaliteitsgebied welke waarderingen we geven voor de kwaliteit van de onderzochte standaarden op Peuterpost.

We verwijzen echter tevens nadrukkelijk naar het rapport van 4 maart 2019. De waarderingen die daar zijn beschreven, zijn onveranderd. De onderbouwing van deze waarderingen, is grotendeels dezelfde. Daarom beperken we ons in dit hoofdstuk, waar mogelijk is, tot de hoofdlijnen in onze onderbouwingen.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod	•		
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•		

Het aanbod is ontoereikend

Evenals in het vorige onderzoek, stellen we ook nu vast dat het aanbod niet toereikend is voor de doelgroep van Peuterpost. Dat komt niet alleen omdat het vve-programma niet (meer) voldoet als een integraal programma, maar vooral omdat er geen sprake is van doelgericht plannen van de speelactiviteiten.

Door het ontbreken van ontwikkelingsdoelen in de planning, is het ook niet mogelijk omrekening te houden met de verschillen tussen de peuters. De pientere peuters en de doelgroepeuters krijgen dezelfde aanpak en benadering.

We missen daarbij de focus op taalverwerving (ontluikende geletterdheid), de cognitieve vaardigheden (ontluikende gecijferdheid), de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motorische ontwikkeling. Bovendien liggen in de inrichting van de speelomgeving nog vele kansen om het aanbod voor de voorschoolse educatie te verrijken en te verdiepen.

Er is te weinig zicht op de ontwikkelingen van de peuters

We hebben in de documentatie die we aantreffen te weinig gezien dat er zicht is op de ontwikkelingsgroei van de peuters. Dit kan beter.

Op een locatie voor kinderopvang waar de voorschoolse educatie tot de werkzaamheden behoort, verwachten we dat de ontwikkelingen van de geletterdheid, de cognitieve vaardigheden, de motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkelingen van de peuters in beeld zijn. Dat is om de volgende redenen:

1. Het maakt het mogelijk om het aanbod doelgericht te plannen. Daardoor past het aanbod bij wat de (doelgroep)peuters nodig hebben in hun spelactiviteiten en ontwikkeling.
2. De pedagogisch medewerkers kunnen bij consequente analyse van deze gegevens vroegtijdig een achterstand of andere opvallende ontwikkeling signaleren. Vervolgens kunnen zij nagaan wat de peuter nodig heeft om zich optimaal te blijven ontwikkelen. Dat laatste is van belang om het kind zoveel mogelijk zonder achterstand in groep 1 van de basisschool te laten starten.

Er is weliswaar een scholing geweest voor de pedagogisch medewerkers en de mogelijkheden om de ontwikkeling van de peuters beter te kunnen volgen, zijn er. Toch zijn er volgens de medewerkers nog allerlei belemmeringen om deze taak naar behoren uit te voeren. Deze belemmeringen zijn er al geruime tijd en ze hangen onder andere samen met het leren gebruiken van het instrument. Tot op heden is een oplossing uitgebleven.

Het pedagogisch-educatief handelen is niet doordacht en passend
Evenals tijdens het vorig onderzoek dat we deden, hebben we ook nu te weinig gezien van doordacht en passend pedagogisch-educatief handelen.

Samen met een observant van stichting KOOS, hebben we in de ochtend het spel van de peuters en het handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd om te weten hoe het pedagogisch-educatief handelen zich kenmerkte. In onze gesprekken met de medewerkers hebben we deze kenmerken besproken.

We stellen vast dat er in dit handelen te weinig gerichtheid is op het verrijken van het spel voor de peuters. Daardoor ontstaat er nauwelijks gelegenheid voor de peuters om nieuwe ervaringen op te doen en daarbij, in interactie met anderen, (nieuwe) taal te leren gebruiken. Daarnaast is niet zichtbaar dat de tijd die beschikbaar is voor de voorschoolse educatie ook daadwerkelijk en optimaal wordt benut in dit handelen.

Tot slot merken we op dat het voor de verbetering van deze vaardigheden in het pedagogisch-educatief handelen, het helpend kan zijn om de samenwerking tussen de pedagogisch medewerkers onder de loep te nemen. We zien nu dat er geen eenduidige en herkenbare aanpak is voor de peuters. Beredeneerde afspraken over zo'n aanpak, horen in beeld te zijn, zeker voor de doelgroeppeuters die bijvoorbeeld het Nederlands nog moeten leren. Ook in het vorige onderzoek stelden we dit vast.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•		

Er zijn geen ontwikkelingsresultaten beschikbaar

Evenals de vorige keer stellen we vast dat voor deze locatie niet in beeld is gebracht welke ontwikkelingsresultaten zijn behaald met de (doelgroep)peuters. We bedoelen hier niet de resultaten van de individuele doelgroepeuter, maar van groepen van peuters, bijvoorbeeld op basis van een jaar.

De bedoeling van voorschoolse educatie is het voorkómen van een achterstand in de taalverwerving, de motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling en de ontwikkeling van de cognitieve vaardigheden bij de instroom van de doelgroepeuters in de basisschool. De vraag of de locatie heeft voldaan aan deze bedoeling is niet in beeld en blijft dus onbeantwoord.

Ook hier is een sterkere gerichtheid op de doelen van de voorschoolse educatie noodzakelijk. In Peuterpost vinden geen periodieke evaluaties plaats van de (behaalde) ontwikkelingsdoelen, dat is vooral omdat deze doelen niet helder en bekend zijn.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur	•		

Er is geen systematiek voor de kwaliteitszorg

We stellen opnieuw vast dat de zorg voor de kwaliteit van de voorschoolse educatie ontbreekt in deze locatie van stichting KOOS.

Evenals we eerder in deze rapportage stelden, is ook hier een sterkere gerichtheid op de doelen van de voorschoolse educatie noodzakelijk. Bovendien zien we dat deze doelen ook ontbreken op het niveau van de houder van de organisatie (stichting KOOS). Tijdens het onderzoek van november 2018, ontbrak in het (nieuwe) *Pedagogisch Beleidsplan* (januari 2019) welke doelen de organisatie zich stelt met betrekking tot haar taken in de voorschoolse educatie. Dat is nog steeds zo.

Vorig jaar tijdens ons onderzoek, werd gezegd dat er een jaarplan

zou worden gemaakt om te werken aan verbeteringen bij Peuterpost. Dat is echter niet gebeurd. Een dergelijk jaarplan (dat idealiter uitgaat van doelen en die koppelt aan de acties, taken en de verantwoordelijkheden) schept duidelijkheid voor de medewerkers om te weten wat de organisatie van hen verwacht in het werken aan de kwaliteit van de voorschoolse educatie. In tussentijdse evaluaties houdt men elkaar scherp en doelgericht. Van geen van deze onderdelen is iets zichtbaar in de organisatie.

De kwaliteitscultuur heeft verbetering nodig

Ook van dit onderdeel van ons onderzoekskader, stellen we vast dat er sinds de vorige keer geen verbetering zichtbaar is. De onderbouwing van deze vaststelling, zoals beschreven in het rapport van 4 maart 2019, is grotendeels dezelfde.

Aanvullend vermelden we nog dat we in de gesprekken die we voerden met de medewerkers, het hebben gehad over passende scholing voor vve-taken en het doelgericht werken aan eigen kennis en vaardigheden. Sturing en heldere afspraken in de onderlinge taakverdeling, zijn hierin voorwaardelijk, zo concluderen we. Tegelijk zien we dat deze voorwaarden ontbreken.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Inhoudelijke reactie inspectie PW Peuterpost **KOOS**

Allereerst willen we de inspecteurs danken voor de prettige wijze van inspecteren en het contact nadien. De inspectie zorgt er voor dat je als team en organisatie duidelijk krijgt waar de prioriteiten liggen; dat geeft ons richting en zorgt dat we met elkaar een koers willen varen naar beter zichtbare kwaliteit. Het doel dat we voor ogen hebben is helder: een fijne, rijke omgeving creëren voor de kinderen die wij ontwikkelmogelijkheid bieden op onze locatie. Deze ontwikkelmogelijkheid gunnen we de medewerkers ook. Voor deze locatie zijn reeds een aantal verbeterprocessen ingezet, toch zijn deze onvoldoende zichtbaar gebleken in de praktijk.

De organisatie is bezig met een inhaalslag. De organisatie heeft pedagogisch coaches aangesteld en een coördinator VVE. Deze zijn belast met het scholen van medewerkers in basishouding en specifiek op het gebied van Vroeg- en Voorschoolse Educatie. In Salland is in het verleden gekozen voor de opleiding 'Doe meer met Bas'. Er is geconstateerd door zowel gemeente als organisatie, dat dit programma onvoldoende houvast biedt in het aanbod en het volgen van de ontwikkeling van kinderen.

KOOS is zich ervan bewust dat er gestandaardiseerde instrumenten ontwikkeld dienen te worden om medewerkers te ondersteunen in de professionaliteit die van ze gevraagd wordt. Op die manier kunnen zij zichtbaar maken wat zij doen aan ontwikkelingsstimulering.

Ter verbetering van de inhoud van het VVE aanbod, worden medewerkers in de loop van 2020 geschoold in het programma Uk en Puk. Daarnaast heeft de clustermanager een plan van aanpak opgesteld om de kwaliteit van het aanbod op locatie Peuterpost te verbeteren. Hierin zijn persoonlijke ontwikkeling van pedagogisch medewerkers, registratie van ontwikkeling, standaardisatie van instrumenten, ouderbetrokkenheid en pedagogische visie belangrijke onderdelen.

De items uit het plan van aanpak worden structureel besproken met het team en komen in ieder geval maandelijks terug in de overleggen. Daarnaast wordt per actiepoint een cyclus aangehouden van introduceren, bijsturen, evalueren en borgen. De pedagogisch coach heeft een rol in deze plannen en is betrokken bij het opstellen, uitvoeren en bijstellen. Er zal tweewekelijks afstemming plaatsvinden met de clustermanager en de locatiecoördinator om de plannen te kunnen bijstellen waar nodig.

We verwachten met deze inspanningen een positieve richting te geven aan onze ontwikkeling op locatie Peuterpost en kijken ernaar uit de inspecteurs bij een volgend bezoek onze locatie en werkwijze te tonen.

Stephanie Verkerk
Clustermanager Kinderopvang KOOS
16-03-2020